

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátu složeném ze soudců JUDr. Aleny Kryslové jako předsedkyně, JUDr. Aleny Šmídové a Mgr. Jiřího Novotného v právní věci žalobce **V [redacted] B [redacted]**, bytem [redacted], zastoupeného Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem se sídlem v Plzni, Malá 6, proti žalované **České pojišťovně, a.s.** se sídlem v Praze 1, Spálená 16 za účasti vedlejšího účastníka na straně žalobce **M [redacted] O [redacted]**, bytem [redacted], **pro 58.293,-Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze den 31.10.2005, č.j. 20 C 56/2005-87

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se v části odvoláním dotčené, t.j. ve výroku II. a IV. m ě n í takto :

- I. Žaloba o zaplacení částky 38.862,-Kč s 4.5 % úrokem z prodlení od 8. 6. 2002 do zaplacení se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.**

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokiem I., v důsledku částečného zpětvzetí žaloby, zastavil řízení co do částky 19.431, - Kč se 4 % úrokem z prodlení od 8.6.2002 do zaplacení. Výrokem II. uložil žalované povinnost uhradit žalobci ve lhůtě tří dnů

od právní moci tohoto rozsudku částku 38.862,-Kč se 4 % úrokem z prodlení ode dne 8.6.2002 do zaplacení. Výrokem III. rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobci ve výši 780,-Kč a výrokem IV. žalovanou zavázal povinností uhradit žalobci na účet jeho zástupce ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku náklady řízení ve výši 6.200,-Kč. K rozhodnutí dospěl po zjištění skutkového stavu, z něhož plyne, že žalobce jakožto zaměstnanec společnosti ██████ – M█████ O█████ uzavřel s žalovanou dne 14.8.2001 pojistnou smlouvu vztahující se na odpovědnost za škodu způsobenou při plnění úkolů v pracovněprávním poměru, za kterou odpovídá zaměstnavateli dle zákoníku práce. Pojistná událost nastala dne 24.8.2001, kdy žalobce jako řidič nesprávně vyhodnotil situaci a vjel s naloženým tahačem na nezpevněný povrch a způsobil zapadnutí pravé strany zadní nápravy tahače, použil po té uzávěrku diferenciálu, což následně způsobilo poruchu či zničení soukolí. Jednání žalobce spočívající ve vjetí tahače na nezpevněný povrch staveniště je v příčinné souvislosti se vznikem škody. Dle názoru soudu prvního stupně odpovídá žalobce vůči zaměstnavateli dle § 172 zákoníku práce. Po té soud zkoumal, zda se nejedná o výluku z pojištění dle článku č. 2 pojistné smlouvy. Odkázal v této souvislosti na znalecký posudek Ing. Žaluda, vypracovaný pro pojišťovnu ve věci poškození diferenciálu vozidla a zejména na výpověď Ing. Žaluda, který jako svědek uvedl, že předmětné soukolí při vypracování posudku k dispozici neměl a bez shlednutí soukolí by v současné době nebylo možno již určit, jak se škoda skutečně stala a kdo ji zavinil a připustil možnost, že řidič použil uzávěrku diferenciálu v souladu s manuálem.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včasné odvolání a to do výroků II. a IV. Namítla, že předpokladem existence pojištění odpovědnosti za škodu je existence odpovědnosti zaměstnance podle § 172 zákoníku práce. Teprve po objasnění, zda taková odpovědnost existuje nastupuje pojistná smlouva. Právě tvrzení žalobce a vedlejšího účastníka před soudem prvního stupně zpochybnilo samotnou existenci odpovědnosti žalobce vůči vedlejšímu účastníku podle § 172 zákoníku práce, přestože pro účely možnosti plnění z pojistné smlouvy shodně tvrdili, že tato odpovědnost existuje. Odkázala na závěrečnou řeč žalované při posledním jednání okresního soudu v níž uvedla, že v dané situaci buď došlo k technické závadě, což je riziko, které nese zaměstnavatel a nemůže je přenést na zaměstnance, když oba shodně tvrdí, že žalobce vjel kam směl a při vyprošťování postupoval ve shodě s manuálem, nebo šlo o vadný odtah, za to zaměstnanec neodpovídá, nebo jel řidič po pevném povrchu několik kilometrů s uzavřeným diferencíalem a tato varianta zakládá výluku z pojištění. Není však spolehlivě zjištěno, která verze nastala a proto zaměstnavatel neprokázal dle § 172 zákoníku práce zavinění zaměstnance Navrhla, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil tak, že se žaloba zamítá s tím, že žalobce nese náklady soudního řízení sám.

Žalobce ve svém písemném vyjádření k odvolání žalované má za to, že nedbalostní odpovědnost žalobce za vzniklou škodu prokázána byla. Žalovaná celou záležitost vyřizovala s velkými prodlevami, nemohla dohledat materiály, které jí vedlejší účastník opakovaně doručoval a nechala vypracovat znalecký posudek na základě kusých údajů vylučujících objektivní zhodnocení situace. Nikdy ani nezpochybňovala, že by existovala odpovědnost žalobce za vzniklou škodu dle zákoníku práce, jediné výhrady žalované směřovaly k tomu, že na danou skutečnost se vztahuje výluka z pojištění, neboť dle názoru žalované žalobce porušil či zanedbal předepsanou obsluhu a údržbu. Žalovaná neunesla důkazní břemeno o tom, že na daný případ se výluka pojištění vztahuje, když ing. Žalud, který vypracoval pro žalovanou znalecký posudek, uvedl jako svědek, že škoda nemusela být způsobena tím, že by žalobce porušil či zanedbal předepsanou obsluhu a údržbu uzávěrky diferencíálu. Žalovaná až

v závěru řízení začala argumentovat tím, že žalobce jakožto zaměstnanec za vzniklou škodu vlastně neodpovídá. S tím žalobce nesouhlasí. Je si vědom, že vzniklou škodu způsobil a že za ni odpovídá. Nezpůsobil škodu úmyslně, nýbrž z nedbalosti, když při vjezdu na stavbu nevěnoval maximální možnou pozornost a kdy neodhadl to, zda s naloženým vozidlem může na nezpevněnou plochu vjet, a zda vozidlo je za použití uzávěrky diferenciálu schopno samo se vyprostit. Vedlejší účastník na straně žalobce se nevyjadřoval ke správnosti rozhodnutí žalobce vjet s vozidlem na stavbu, ale k tomu, zda žalobce použil správně uzávěrku diferenciálu. Pokud žalovaný poukazuje na to, že odtahem mohlo dojít k možnému navýšení škody, je nutno vzít v úvahu, že skutečná výše škody, která vznikla, činila částku ve výši 22.866,38 DEM, t.j. dle kurzu platného ke dni 25.8.2001 částku 399.552,12 Kč. Žalobce však odpovídal pouze do 4,5 násobku jeho průměrného měsíčního platu, t.j. pouze co do částky ve výši 58.293,- Kč. Kdyby tedy následným odtahem došlo k určitému navýšení škody nemohlo toto navýšení být natolik podstatné. Navrhl, aby napadený rozsudek byl odvolacím soudem potvrzen.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo dle ust. § 212 o.s.ř. opakoval listinné důkazy a to sdělením obsahu pojistné smlouvy uzavřené mezi účastníky dne 14.8.2001, oznámení škodné události z 11.9.2001 a předpisu k náhradě škody vydaného zaměstnavatelem žalobce z 11.9.2001 a dospěl po té k závěru, že odvolání žalovaného je nutno považovat za důvodné.

Předmětem řízení je plnění z pojistné smlouvy mezi účastníky uzavřené. Po poučení účastníků podle ust. § 119a odst.1 ve spojení s ust. § 205a odst.1 o.s.ř. proběhlo odvolací řízení v systému neúplné apelace. Ostatně účastníci nežádali doplnění dokazování, ani nerozporovali skutkový stav věci, z něhož soud prvního stupně při vydání napadeného rozsudku vycházel. Žalovaná však namítla nesprávnost právního hodnocení věci.

Z obsahu listinných důkazů soud správně zjistil, že účastníci uzavřeli dne 14.8.2001 smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu s tím, že Česká pojišťovna a.s. je povinna podle této smlouvy plnit, dojde-li k pojistné události v době od 15.8.2001. Podle článku 1 smlouvy se pojištění vztahuje na obecnou odpovědnost pojištěného za škodu způsobenou při plnění úkolů v pracovněprávním nebo služebním vztahu nebo v přímé souvislosti s ním, za kterou odpovídá zaměstnateli podle ustanovení zákoníku práce nebo obdobného právního předpisu České republiky. Článek 2 smlouvy upravuje pojištění též na odpovědnost za škodu na movitých věcech svěřených nebo užívaných k výkonu práce, pokud došlo k jejich poškození nebo zničení s výjimkou škod způsobených zanedbáním předepsané obsluhy a údržby. Pojistná smlouva byla uzavřena v souladu s ust. § 788 obč. zák. ve znění účinného do 31.12.2004. Podle § 797 odst.2 cit. obč. zák. právo na plnění vznikne, nastane-li skutečnost, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit (pojistná událost). Povinností soudu tedy především bylo zkoumat, zda nastala obecná odpovědnost žalobce za způsobenou škodu při plnění pracovních úkolů v pracovněprávním vztahu nebo v přímé souvislosti s ním, zda tedy žalobce podle předpisů pracovněprávních za škodu svému zaměstnavateli odpovídá.

V dané věci dospěl soud prvního stupně k závěru, že tím, že dne 24.8.2001 žalobce jako řidič nesprávně vyhodnotil situaci a vjel s naloženým tahačem na nezpevněný povrch a způsobil zapadnutí pravé strany zadní nápravy tahače, což si vynutilo postup za použití uzávěrky diferenciálu a následně způsobilo poruchu či zničení soukolí, došlo k protiprávnímu nedbalostnímu zaviněnému jednání žalobce, spočívajícímu v porušení

obecných ustanovení zákoníku práce, týkajících se povinností zaměstnanců a tím k pojistné události

Odvolací soud se však s uvedeným hodnocením jednání žalobce neztotožňuje. Podle ust. § 172 odst.1 zákoníku práce odpovídá zaměstnanec zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Nejde tedy o odpovědnost za škodu objektivní, ale o odpovědnost za splnění zákonných předpokladů jejího vzniku, t.j. vznik škody, porušení povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, příčinná souvislost mezi porušením povinností zaměstnancem a vznikem škody a zavinění zaměstnance. V průběhu řízení byl prokázán vznik škody, ale nikoli již porušení povinností ze strany žalobce při plnění pracovních úkolů a to s ohledem na obsah listinného důkazu, kterým je oznámení škodné události k pojištění odpovědnosti za škody způsobené při výkonu povolání ze dne 11.9.2001, v souvislosti s výpovědí žalobce a vedlejšího účastníka na straně žalobce M. O. V uvedeném listinném důkazu, při popisu události žalobce mimo jiné uvádí "Neodhadl jsem možnost sebe vyproštění naložené soupravy a způsobil tak poruchu diferenciálu" a v kolonce v čem spatřuje organizace zavinění je uvedeno: „Mělo dojít k odmítnutí vjezdu na stavbu následně kontaktovat vedení firmy a požadovat zpevnění terénu“. Žalobce sám před soudem uvedl, že před stavenišťem zaparkoval, vyhodnotil situaci tak, že povrch je v pořádku a po té na staveniště vjel. Předpisy o obsluze vozidla neporušil, patrně se provinil tím, že špatně odhadl situaci a neměl na staveniště vjet. Považuje se za zkušeného řidiče, který s tahačem jezdí 4 roky a s nákladním autem od roku 1995. S tím koresponduje i výpověď vedlejšího účastníka - zaměstnavatele žalobce, který vypověděl, že žalobce se žádného hrubého porušení nedopustil a neporušil ani technický postup. Uvedl, že po nehodě, v uvedený den přijel na místo a že by postupoval asi stejným způsobem jako žalobce. K odtažení vozidla došlo již za účasti zaměstnavatele žalobce. Rovněž Ing. Antonín Žalud, který byl slyšen jako svědek uvedl, že je možné, že řidič použil uzávěrku diferenciálu v souladu s manuálem (předpisy o obsluze vozidla). Za tohoto stavu nelze hovořit o odpovědnosti žalobce za škodu, kterou by žalobce způsobil zaviněným porušením pracovních povinností. Zavinění lze charakterizovat jako psychický vztah zaměstnance ke svému jednání, které je protiprávní a ke škodě jako k následku takového jednání. Jednání žalobce nelze považovat za nedbalostní zavinění, které je dáno tehdy, jestliže zaměstnanec věděl, že škodu může způsobit, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že ji nezpůsobí nebo jestliže nevěděl, že škodu může způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Zavinění zaměstnance je povinen prokázat zaměstnavatel. Jednání žalobce s ohledem na jeho výpověď, písemné dokumenty, ale i výpověď samotného zaměstnavatele nelze charakterizovat jako porušení pracovních povinností a tím spíše, jako porušení povinností zaviněné.

Soud prvního stupně při dokazování postupoval v souladu s procesními předpisy, řádně provedl důkazy navržené účastníky k prokázání jejich tvrzení a vyvodil z nich i logické závěry, odpovídající zásadám ust. § 132 o.s.ř. Odvolací soud proto považuje skutková zjištění soudu prvního stupně za správná. Z těchto skutkových zjištění však soud nedovodil správné právní závěry, když dospěl k přesvědčení o odpovědnosti žalobce za škodu způsobenou zaměstnavateli dle ust. § 172 zákoníku práce. Jak z provedených důkazů výše uvedených plyne, žalobce za škodu svému zaměstnavateli dle předpisů pracovněprávních neodpovídá a pak nelze dovodit, že by byly splněny podmínky ust. § 797 odst.2 obč. zák., účinného do 31.12.2004, t.j. právo žalobce na plnění ze smlouvy, neboť nenastala skutečnost, se kterou je

spojen vznik povinnosti pojistitele plnit (pojistná událost). Ze všech těchto důvodů odvolací soud dle ust. § 220 odst.1 o.s.ř. napadené rozhodnutí změnil tak, že žalobu zamítl.

Žalovaná by měla dle výsledku řízení, s ohledem na ust. § 142 odst.1 právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Protože se však svého práva výslovně vzdala, nemohl odvolací soud rozhodnout jinak, nežli tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které je možno podat do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně, prostřednictvím Okresního soudu Plzeň-město (§ 237 odst.1 písm.b) o.s.ř.).

V Plzni dne 22. února 2006

JUDr. Alena Kryslová
předsedkyně senátu
v.r.

Za správnost vyhotovení:
Dana Křováková